

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือศึกษา

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือศึกษา

1. นาวาโทจิระพงศ์ พฤกษ์พิจารณ์	แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านกุมารเวชกรรม
โรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล	อาจารย์สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปรีกษ์มล รัชนกุล	อาจารย์ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
4. คุณอัญญา เตชะวีระกร	พยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านกุมารเวชกรรม
โรงพยาบาลชลบุรี

ภาคผนวก ข

แบบรายงานผลการพิจารณาจริยธรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

จดหมายขอความร่วมมือในการหาคุณภาพเครื่องมือ

จดหมายขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบรายงานผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย
มหาวิทยาลัยบูรพา

1. ชื่อวิทยานิพนธ์
ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ (ภาษาไทย) ผลของการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรมของมารดา
ในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด
ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ (ภาษาอังกฤษ) EFFECTS OF EMPOWERMENT PROMOTING PROGRAM ON
BEHAVIOR OF MOTHERS CARING FOR PREMATURE INFANT
2. ชื่อนิสิต (นาย,นาง,นางสาว): นาวาตรีหญิงภัทราวดี ชัยงาม
หลักสูตร พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การพยาบาลเด็ก-
โรคในเด็ก ☒ ภาคปกติ ☐ ภาคพิเศษ
รหัสประจำตัว 50910996 คณะ/วิทยาลัย พยาบาลศาสตร์
3. หน่วยงานที่สังกัด:
4. ผลการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย:
คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ได้พิจารณารายละเอียดวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว
ข้างต้นแล้ว ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
1) การเคารพในศักดิ์ศรี และสิทธิของมนุษย์ที่ใช้เป็นตัวอย่างการวิจัย
2) วิธีการที่เหมาะสมในการ ได้รับความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่างก่อนเข้าร่วม
โครงการวิจัย (Informed consent) รวมทั้งการปกป้องสิทธิประโยชน์และ
รักษาความลับของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
3) การดำเนินการวิจัยที่เหมาะสม เพื่อไม่ก่อความเสียหายต่อสิ่งที่ศึกษาวิจัย
ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่มีชีวิต หรือไม่มีชีวิต
คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มีมติเห็นชอบ ดังนี้
(/) รับรองโครงการวิจัย
() ไม่รับรอง

5. วันที่ให้การรับรอง:/9.....เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552

ลงนาม
(ศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ พันธุ์วัฒนา)
ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย

ลงนาม
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)
รองอธิการบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ที่ ศธ 0528.04/ ๕ A 7

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

11 มีนาคม 2552

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2. แบบรายงานผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย

ด้วยนาวาตรีหญิงภัทราวดี ชัยงาม นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ผลของการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรมของมารดาในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. มณีรัตน์ ภาณุรูป เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านอำนวยความสะดวกให้เกิดการรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง คือ มารดาคลอดก่อนกำหนด ในระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2552 ถึง วันที่ 31 พฤษภาคม 2552

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชนิกร ทรัพย์กรานนท์)

คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์ 038-102892

โทรสาร 038-745790

ผู้วิจัยโทร 038-701721

ที่ ศธ 0528.04/ 358

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

27 กุมภาพันธ์ 2552

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้ตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พร.

ด้วยนางาตรีหญิงภัทราวดี ชัยงาม นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ผลของการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรมของมารดาในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. มณีรัตน์ ภาณุรูป เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการนี้คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดของท่านคือ นาวาโทจิระพงศ์ พญกษพิภรณ์ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์สูง เกี่ยวกับเครื่องมือวิจัยดังกล่าว เป็นผู้ตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรัญนิภรณ์ ทรัพย์ภรณ์)

คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์ 038-102836

โทรสาร 038- 745790

ผู้วิจัยโทร 083-1873164 หรือ 038-701721

สำเนาเรียน นาวาโทจิระพงศ์ พญกษพิภรณ์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ฝ่ายบัณฑิตศึกษา โทร. 2836

ที่ ศธ 0528.04/ 196

วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ 2552

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร. นุจรี ไชยมงคล

ด้วยนางวราตรีหญิงภัทราวดี ชัยงาม นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลของการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรมของมารดาในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. นณิรัตน์ ภาณุอุป เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล เนื่องจากท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์สูงเกี่ยวกับการวิจัยดังกล่าว คณะฯ จึงขอกความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิต ทั้งนี้ได้แนบเค้าโครงย่อวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือเพื่อการวิจัยมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชนิกรณ์ ทรัพย์กรานนท์)

คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

ที่ ศธ 0528.04/ 359

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

27 กุมภาพันธ์ 2552

เรื่อง ขออนุญาตระงับบุคลากรในสังกัดเป็นผู้ตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ด้วยนางวศินีหญิงภัทราวดี ชัยงาม นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลของการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรมของมารดา ในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. มณีรัตน์ ภาณุรูป เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ในการนี้คณะฯ จึงขออนุญาตระงับบุคลากรในสังกัดของท่านคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปรีชญมล รัชกุล ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์สูง เกี่ยวกับการวิจัยดังกล่าว เป็นผู้ตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชนิกร ทรัพย์กรานนท์)

คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์ 038-102836

โทรสาร 038- 745790

ผู้ช่วยโทร 083-1873164 หรือ 038-701721

สำเนาเรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปรีชญมล รัชกุล

ที่ ศธ 0528.04/ 360

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

จ.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

๒๖ กุมภาพันธ์ 2552

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้ตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชลบุรี

ด้วยนางาตรีหญิงภัทราวดี ชัยงาม นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลของการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรมของมารดาในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. มณีรัตน์ ภาณุอุป เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิเคราะห์ จึงขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดของท่านคือ คุณอัญชัญ เดชะวีระกร ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ทักษะสามารถ และประสบการณ์สูง เกี่ยวกับการวิจัยดังกล่าว เป็นผู้ตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชนีภรณ์ ทรัพย์กรานนท์)

คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์ 038-102836

โทรสาร 038- 745790

ผู้วิจัยโทร 083-1873164 หรือ 038-701721

สำเนาเรียน 1. หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล 2. คุณอัญชัญ เดชะวีระกร

ที่ ศธ 0528.04/ AA C

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

11 มีนาคม 2552

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2. แบบรายงานผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย

ด้วยนางวาทรีหญิงภัทราวดี ชัยงาม นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลของการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างหลังอำนาจต่อพฤติกรรมของมารดาในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. มณีรัตน์ ภาณุรูป เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านอำนวยความสะดวกให้จัดส่งเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง คือ มารดาคลอดก่อนกำหนด ในระหว่างวันที่ 11 มีนาคม 2552 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2552

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชณีกรรณธ์ ทรัพย์กรานนท์)

คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์ 038-102892

โทรสาร 038-745790

ผู้วิจัยโทร 038-701721

ภาคผนวก ก
การพิทักษ์สิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัย

ใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลของการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรม
ของมารดาในการดูแลทารกตลอดก่อนกำหนด

วันให้คำยินยอม วันที่ เดือน พ.ศ.

ก่อนที่จะลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยนี้ ข้าพเจ้าได้รับการอธิบายจากผู้วิจัยถึงวัตถุประสงค์
ของการวิจัย วิธีการวิจัย ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัยอย่างละเอียดและมีความเข้าใจดีแล้ว
ข้าพเจ้ายินดีเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ด้วยความสมัครใจ และข้าพเจ้ามีสิทธิที่จะบอกเลิกการเข้าร่วม
ในโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ และการบอกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยนี้ จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อ
ข้าพเจ้า

ผู้วิจัยรับรองว่าจะตอบคำถามต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าสงสัยด้วยความเต็มใจ ไม่ปิดบัง ซ่อนเร้นจน
ข้าพเจ้าพอใจ ข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าจะถูกเก็บเป็นความลับและจะเปิดเผยในภาพรวมที่
เป็นการสรุปผลการวิจัย

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้นแล้ว และมีความเข้าใจดีทุกประการ และได้ลงนามใน
ใบยินยอมนี้ด้วยความเต็มใจ

ลงนาม.....ผู้ยินยอม
(.....)

ลงนาม.....พยาน
(.....)

ลงนาม.....ผู้ทำวิจัย
(นางวาทรีหญิงภัทราวดี ชัยงาม)

แบบฟอร์มการขอความร่วมมือในการเข้าร่วมการวิจัย

ภาควิชาการพยาบาลเด็ก

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเข้าร่วมการวิจัย

เรียน ผู้ให้ข้อมูล

ดิฉัน นาวาตรีหญิงภัทราวดี ชัยงาม เป็นพยาบาลวิชาชีพ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการพยาบาลเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีความสนใจที่จะศึกษาถึงผลของการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรมของมารดาในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด การศึกษานี้ต้องการวัดพฤติกรรมการดูแลบุตรของท่าน เพื่อเป็นข้อมูลในการเสริมสร้างพลังอำนาจให้กับมารดาในการดูแลบุตรได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะนำไปวางแผนพัฒนาระบบการให้บริการกับมารดาทารกคลอดก่อนกำหนดให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้อง การศึกษานี้จำเป็นต้องขอความร่วมมือจากท่านในการพูดคุย และดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจมารดาทารกคลอดก่อนกำหนด จะใช้เวลาจำนวน 4 วัน ห่างกัน 1 และ 3 สัปดาห์ ตามลำดับ และระยะเวลาที่ใช้ประมาณ 1-2 ชั่วโมง/วัน ในสถานที่ในโรงพยาบาลที่ท่านมารับการรักษา ท่านจะต้องตอบแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และแบบวัดพฤติกรรมการดูแลของมารดาทารกคลอดก่อนกำหนด ก่อนและหลังการดำเนินกิจกรรม ข้อมูลที่ได้มาจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ และถูกทำลายทันทีเมื่อการวิจัยสิ้นสุดลง การนำข้อมูลไปอภิปราย หรือเผยแพร่จะนำเสนอภาพรวมในเชิงวิชาการเท่านั้น จะปกปิดชื่อจริงและใช้นามสมมุติแทน

การร่วมวิจัยครั้งนี้จะเป็นไปตามความสมัครใจของท่าน ไม่ว่าท่านจะเข้าตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ ผลการตัดสินใจนี้จะไม่มีผลต่อการบริการด้านสุขภาพที่เด็กป่วยได้รับแต่อย่างใด ในระหว่างเข้าร่วมการวิจัยท่านมีสิทธิที่จะปฏิเสธการตอบคำถาม และข้อความที่ไม่ประสงค์จะตอบ สามารถหยุดการสนทนาและสามารถถอนตัวออกจากการเข้าร่วมงานวิจัยได้ตลอดเวลา

ขอแสดงความนับถือ

นาวาตรีหญิงภัทราวดี ชัยงาม

สำหรับผู้เข้าร่วมวิจัย

ข้าพเจ้า ได้อ่านและได้รับคำอธิบายตามรายละเอียดข้างบนอย่างครบถ้วน ได้รับคำชี้แจงสิทธิในการปกปิดชื่อผู้เข้าร่วมวิจัย มีสิทธิที่จะไม่ตอบคำถาม และสามารถบอกยกเลิกการเข้าร่วมวิจัยได้ตลอดเวลา ข้าพเจ้ามีความสมัครใจที่จะเข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ และยินดีให้ความร่วมมือตอบคำถามของผู้ศึกษา

ลงนาม.....ผู้ให้ข้อมูล
 (.....)
 ลงนาม.....พยาน
 (.....)
 ลงนาม.....ผู้วิจัย
 (.....)
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ

คู่มือการดูแลทารกตลอดก่อนกำหนด

แบบวัดพฤติกรรมของมารดาในการดูแลทารกตลอดก่อนกำหนด

การดำเนินกิจกรรม เป็นรายกลุ่ม 1-3 คน

ขั้นตอน	กิจกรรมการสร้างพลังอำนาจ	ผลการประเมิน
ขั้นตอนที่ 1 การค้นพบสภาพการณ์จริงวันที่ 1	กิจกรรมที่ 1 การสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเสริมสร้างพลังอำนาจ - ผู้วิจัยกล่าวทักทายมารดาด้วยใบหน้ายิ้มแย้ม และใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย แสดงท่าทีที่เป็นมิตร จริ่งใจ และเปิดเผย เพื่อให้มารดาเกิดความไว้วางใจ - แนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย เพื่อให้มารดายอมรับและสมัครใจในการเข้าร่วมการวิจัย (ให้มารดาลงบันทึกในใบยินยอมในกรณีที่มาจดเห็นด้วย) - สัมภาษณ์ พูดคุย โดยใช้แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และแบบวัดพฤติกรรมการดูแลสุขภาพในการดูแลสุขภาพก่อนกำหนด (Pretest) - หาพบวนการปฐมนิเทศมารดาโดยเน้นการแนะนำในเรื่องต่อไปนี้ - สถานที่ และสิ่งแวดล้อมภายในหอผู้ป่วย เพื่อให้มารดาได้รู้จัก และรู้สึกคุ้นเคย - ผู้วิจัยแนะนำแพทย์ พยาบาลที่รับผิดชอบดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด เพื่อให้มารดาได้รู้จัก รู้สึกคุ้นเคย และรู้สึกสบายใจที่จะพูดคุย สอบถามหรือขอความช่วยเหลือ - ชี้แจงกำหนดเวลาเยี่ยม เพื่อให้มารดาเข้าใจและยอมรับ รวมทั้งอธิบายให้มารดาเข้าใจว่าสามารถยืดหยุ่นเวลาเยี่ยมได้ตามความจำเป็นของมารดา	

ขั้นตอน	กิจกรรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ	ผลการประเมิน
	กิจกรรมที่ 2 การค้นหาปัญหา 1. จัดสิ่งแวดล้อม สถานที่ และบรรยากาศให้เป็นส่วนตัว 2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้มารดาเข้าเยี่ยมชมและสัมผัสทารกในอุ้งมือ โดยผู้วิจัยแนะนำเรื่องการล้างมือมาก่อนแล้ว 3. ผู้วิจัยบอกปัญหา และอาการเจ็บป่วยของทารกตลอดก่อนกำหนดตามความเป็นจริง 4. ผู้วิจัยกล่าวนำเพื่อเปิดประเด็นการสนทนากับมารดาเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับมารดา (โดยใช้แบบวัดพฤติกรรมการดูแลของมารดาทารกคลอดก่อนกำหนด ฉบับที่วัดก่อนเริ่มเข้าโปรแกรม เป็นแนวทางการสนทนา) 5. ผู้วิจัยกระตุ้นและเปิดโอกาสให้มารดาได้ระบายความรู้สึกละปัญหาในการเจ็บป่วยของบุตรและการดูแลบุตร รวมถึงบอกเล่าถึงความต้องการความช่วยเหลือ ผู้วิจัยรับฟังด้วยความตั้งใจ มีการสะท้อนความรู้สึกละและสรุปความเป็นระยะๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน 6. นัดหมายมารดาในวันต่อไป แจกคู่มือ “การดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด” ซึ่งในคู่มือ จะมี “บันทึกจากแม่” ให้มารดาเขียนบันทึกถึงลูกทุกวัน เช่น ให้เขียนว่ารู้สึกว่าการตกเป็นอย่างไร ในขณะนี้ คิดอย่างไร รู้สึกอย่างไรกับการมีลูกคนนี้ เข้าใจว่าการตกเป็นอย่างไร อะไรเป็นข้อขัดข้องของตนเองในการดูแลลูกคนนี้ต่อไป และนำมาด้วยในวันต่อไปที่นัดหมายไว้	

ขั้นตอน	กิจกรรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ	ผลการประเมิน
ขั้นตอนที่ 2 การสะท้อน คิดอย่างมีวิจารณญาณ วันที่ 2	กิจกรรมที่ 3 การเข้าใจปัญหา 1. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้มารดาเข้าเยี่ยมชมบูธก่อน สังเกตพฤติกรรมการดูแลของมารดา 2. หลังการเยี่ยมชมผู้วิจัยกระตุ้นให้ผู้มารดาได้ทบทวนปัญหาและสาเหตุของปัญหา เหตุการณ์ และทำความเข้าใจกับเหตุการณ์ในแง่มุมต่างๆ และกระตุ้นให้ผู้มารดาสะท้อนคิดออกมา จากข้อความใน “บันทึกจากแม่” มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ระหว่างผู้วิจัยกับมารดา หรือมารดา กับแม่คนอื่นๆ 3. ผู้วิจัยและมารดา ร่วมกันสรุปปัญหา เรียงลำดับความสำคัญของปัญหา คิดวิเคราะห์ปัญหา ระบุปัญหา สาเหตุ หาแนวทางในการแก้ไขปัญหา และพิจารณาเลือกวิธีการแก้ไขปัญหา 4. เปิดโอกาสให้ผู้มารดาได้เรียนรู้ตามความสมัครใจจากคู่มือ “การดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด” 5. นัดหมายมารดาในวันต่อไป	

ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 3 การ ตัดสินใจเลือกการ ปฏิบัติกิจกรรมที่ เหมาะสม วันที่ 3 และวันที่ 4	กิจกรรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ	ผลการประเมิน
	กิจกรรมที่ 4 การร่วมกันหาแนวทางเลือกและเปิดโอกาสให้มารดามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 1. ผู้วิจัยถามมารดาและให้ข้อมูลเพิ่มเติมตามความต้องการ เพื่อเป็นการสนับสนุนการตัดสินใจเลือกแนวทางในการปฏิบัติต่างๆที่เหมาะสมกับตนเอง 2. เปิดโอกาสให้มารดามีการเรียนรู้ตัดสินใจเลือกการปฏิบัติกิจกรรมตามความเหมาะสมจากคู่มือ “การดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด” 3. ลงมือปฏิบัติ โดยผู้วิจัยให้ข้อมูลและสวัสดิการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด และให้มารดามีส่วนร่วมในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็น โดยผู้วิจัยเสริมความรู้ให้ในส่วนที่มารดาไม่ทราบ หรือเข้าใจไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น 4. ให้มารดาสะท้อนสิ่งที่ได้ โดยการพูดคุยกับผู้วิจัยและจดบันทึกข้อมูลลงใน “บันทึกจากแม่” 5. นัดหมายมารดาในวันต่อไป	

ขั้นตอน	กิจกรรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ	ผลการประเมิน
ขั้นตอนที่ 4 การคงไว้ซึ่งการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ วันที่ 5	กิจกรรมที่ 5 การคงไว้ซึ่งการปฏิบัติ 1. ผู้วิจัยกล่าวเปิดประเด็นการสนทนาโดยการพูดคุยถึงมารดาถึงการเลือกแนวทางแก้ไข้ปัญหา ผลการปฏิบัติตามแนวทางที่เลือก โดยให้มารดาประเมินผลการดูแลของตนเอง และปรับปรุงแนวทางแก้ไข้ปัญหา ร่วมกัน 2. ในกรณีที่มารดาที่ยังสงสัยหรือยังไม่เข้าใจในส่วนของปัญหา ให้ผู้วิจัยเสริมความรู้ให้ในส่วนที่มารดายังไม่ทราบหรือไม่เข้าใจ โดยมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน หรือผู้วิจัยเสริมแรงให้กับมารดาด้วยการให้มารดาที่ประสบความสำเร็จมาแลกเปลี่ยนกับมารดาใหม่ ๆ ในการเป็นต้นแบบ ให้ความรู้กับมารดาคนอื่น ๆ 3. ผู้วิจัยและมารดาทำการคัดลอกก่อนกำหนด ร่วมกันค้นหาปัญหาและหาแนวทางแก้ไข้ปัญหาใหม่ 4. ผู้วิจัยกล่าวชมเชย สนับสนุน ให้กำลังใจ และให้ความมั่นใจแก่มารดาเพื่อให้มารดาคงไว้ซึ่งการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ และเปิดโอกาสให้มารดาซักถามในสิ่งที่ยังไม่เข้าใจ 5. เปิดโอกาสให้มารดาบอกเล่าถึงความรู้สึกที่เปลี่ยนแปลงไปภายหลังสิ้นสุดกิจกรรม ผู้วิจัยรับฟังด้วยความตั้งใจ	

ขั้นตอน	กิจกรรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ	ผลการประเมิน
<u>ติดตามประเมินผลหลังโปรแกรมสิ้นสุด 3 สัปดาห์</u> โดยในสัปดาห์ที่ 2 และ 3 จะมีการติดตามเยี่ยมสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อประเมินความสามารถของมารดาด้วยการโทรศัพท์ทักทายหรือไปรษณียบัตรแจ้งเตือนให้มาตรวจตามนัด/มาฉีดวัคซีน <u>สัปดาห์ที่ 4</u>	กิจกรรมที่ 6 การยุติการเสริมสร้างพลังอำนาจ - จัดสิ่งแวดล้อม สถานที่ และบรรยากาศให้เป็นส่วนตัว - ผู้วิจัยกล่าวทักทายมารดาด้วยท่าทีที่เป็นมิตร ยิ้มแย้มแจ่มใส พูดคุยสอบถามอาการทั่วไป พร้อมทั้งแจ้งให้มารดาทราบว่า เป็นระยะสิ้นสุดการเสริมสร้างพลังอำนาจระหว่างผู้วิจัยกับมารดา - ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่เข้าใจในกิจกรรมการเสริมสร้างพลังอำนาจร่วมกันกับมารดา - ผู้วิจัยส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเอง และชมเชยเมื่อมารดาได้ตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง และเสริมสร้างความมั่นใจในการที่จะแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นด้วยตนเอง - ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้มารดาซักถามข้อสงสัยข้อใจต่างๆ และสอบถามถึงความรู้สึกรวมถึงการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ด้วยการใช้มารดาสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ลงใน “บันทึกจากแม่” ข้อคิด ตลอดจนคำแนะนำเพื่อให้มารดาคนอื่นๆ ได้อ่านต่อไป - ติดตามผลกระทบจากการเสริมสร้างพลังอำนาจ และการแก้ปัญหาของมารดา ด้วยแบบวัดพฤติกรรมของมารดาในการดูแลทารกตลอดก่อนกำหนดหลังสิ้นสุดการเสริมสร้างพลังอำนาจ (Posttest) - กล่าวขอบคุณ และบอกลา	

คู่มือสำหรับมารดา

เพื่อการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด

คำนำ

ทารกคลอดก่อนกำหนดจัดเป็นกลุ่มทารกที่มีภาวะเสี่ยงสูง เนื่องจากอวัยวะต่างๆของร่างกายยังไม่สมบูรณ์ ทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อน และเกิดปัญหาต่างๆแก่ทารกคลอดก่อนกำหนดตามมาได้ นอกจากนั้น ทารกต้องถูกแยกจากมารดาภายหลังคลอดทันทีอีกด้วย และโอกาสที่มารดาจะให้การดูแลทารกมีน้อย จึงทำให้มารดาขาดประสบการณ์ และทักษะในการดูแลบุตรของตน ทำให้มารดาเกิดความไม่มั่นใจ ไม่แน่ใจ ที่จะให้การดูแลบุตรของตนได้ เมื่อทารกได้รับการจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลและกลับไปบ้าน โอกาสที่ทารกจะกลับเข้ามารับการรักษาซ้ำจึงมีค่อนข้างสูง ผู้วิจัยจึงได้จัดทำคู่มือ “การดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด” ขึ้นมา เพื่อให้มารดานำไปใช้ในการดูแลบุตรคลอดก่อนกำหนดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

น.ต.หญิงภัทราวดี ชัยงาม

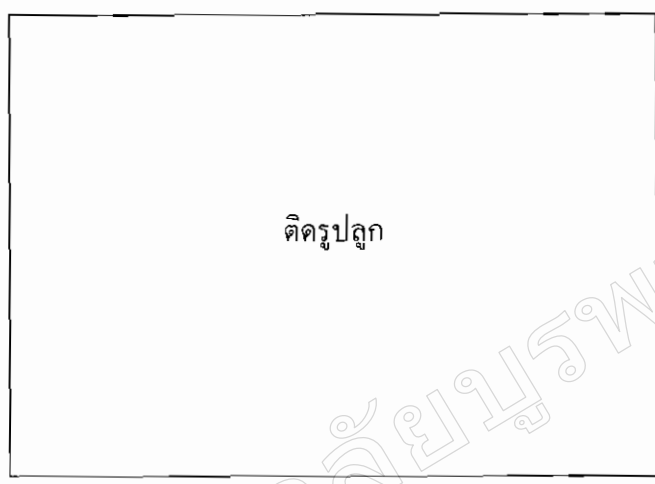
ผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
รู้จักลูกรัก.....	4
ความหมายของทารกคลอดก่อนกำหนด.....	4
ลักษณะของทารกคลอดก่อนกำหนด	5
อุปกรณ์ที่ใช้กับลูก.....	6
การดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด	7

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

รู้จักลูกรัก

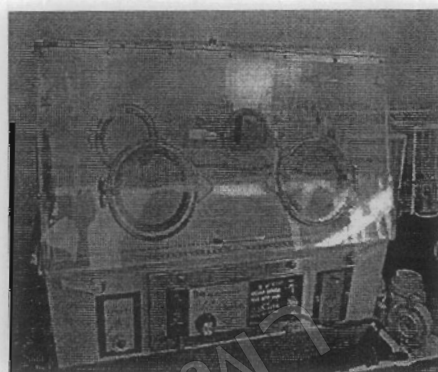
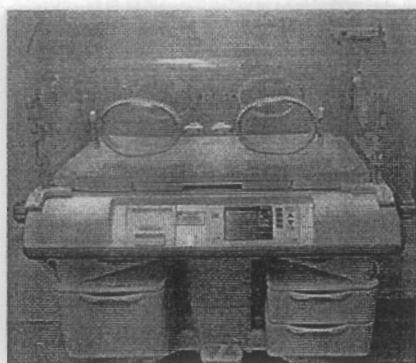

ทารกคลอดก่อนกำหนด (Preterm infant) หมายถึง ทารกที่เกิดก่อนอายุครรภ์ครบ 37 สัปดาห์ (259 วัน) โดยคำนวณจากวันที่มีประจำเดือนครั้งสุดท้ายของมารดา และไม่คำนึงถึงน้ำหนักตัว ส่วนใหญ่มักไม่ทราบสาเหตุ

ลักษณะของการกลอดก่อนกำหนด

- ศีรษะค่อนข้างใหญ่เมื่อเทียบกับลำตัว
- ผิวหนังบาง สีแดง มองเห็นหลอดเลือดได้ง่าย
- มีขนอ่อนตามตัว โดยเฉพาะที่ไหล่และหลัง จะเห็นได้บ่อยบริเวณก้นกบ
- มีไขมันเคลือบตัวน้อย ทำให้ไม่สามารถควบคุมอุณหภูมิร่างกายได้ดี
- แขนขาเหยียดตรง มักไม่ค่อยงอ
- กล้ามเนื้อมีกำลังน้อย
- ทรวงอกค่อนข้างนูน เวลาหายใจมักถูกดึงให้ปูดตามแนวกระบังลมได้ง่าย
- หายใจไม่สม่ำเสมอ
- การคลุกกลืนยังไม่มีดีพอ อาจสำลักง่าย
- การขับถ่ายสารต่าง ๆ ของไตมีขีดจำกัด
- มีเหล็กสะสมได้น้อย มีโอกาสซีดได้ง่ายเมื่อเริ่มโต
- น้ำหนักลดได้ง่ายกว่าทารกตลอดครบกำหนด

อุปกรณ์ที่ใช้กับลูก

ตอบ

เป็นตู้ที่ใช้สำหรับควบคุมอุณหภูมิภายในของลูก ใช้ในกรณีที่ลูกยังไม่สามารถปรับสภาพร่างกายให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ แม่ควรปิดตู้บ่อยครั้งเมื่อแม่ทำกิจกรรมต่างๆ ให้ลูกเสร็จแล้ว และควรเปิดปิดตู้บ่อยๆ

คุณแม่จะดูแลลูกได้อย่างไร?

ในการดูแลทารกตลอดก่อนกำหนด คุณแม่จำเป็นต้องให้การดูแลลูกของตนเองในเรื่องต่างๆต่อไปนี้

- การดูแลทางด้านร่างกาย
- การดูแลทางด้านจิตใจ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของมารดาทารกและทารก

เลขที่แบบบันทึก

วันที่เก็บข้อมูล

คำชี้แจง ให้ขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง () หรือเติมคำในช่องว่าง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของมารดา

1. อายุ ปี เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่ได้.....
ที่อยู่ที่สามารถติดต่ได้.....
.....
2. จำนวนบุตรที่มีก่อนหน้านี้ คน
3. สถานภาพสมรส
() คู่ () หม้าย () หย่าร้างหรือแยกกันอยู่
4. ระดับการศึกษาสูงสุด
() ประถมศึกษา () มัธยมศึกษา
() อาชีวศึกษา หรืออนุปริญญา () ปริญญาตรี
() สูงกว่าปริญญาตรี
5. อาชีพ
() รับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ () ค้าขาย
() เกษตรกรรม () รับจ้าง
() แม่บ้าน () อื่นๆระบุ.....
6. รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน บาท
7. ลักษณะครอบครัว
() ครอบครัวเดี่ยว
() ครอบครัวขยาย มีสมาชิกที่อาศัยอยู่ร่วมกัน คน
8. ประสบการณ์ในการดูแลทารกตลอดก่อนกำหนด
() เคย
() ไม่เคย
9. จำนวนครั้งของการเยี่ยมบุตร ครั้ง (ในช่วงเวลา 1 เดือน)

10. แหล่งให้การสนับสนุนจากบุคคลที่จะให้การช่วยเหลือในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () สามี () บิดามารดาหรือญาติพี่น้อง
() พยาบาล () เพื่อนบ้าน
() อื่นๆระบุ.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของทารก

ชื่อ(สมมติ)..... การวินิจฉัยโรค.....

HN.....

1. ทารกเป็นบุตรคนที่
2. เพศ () ชาย () หญิง
3. อายุครรภ์เมื่อแรกเกิด สัปดาห์
4. น้ำหนักแรกเกิด กรัม
ความยาวแรกเกิด ซม.
เส้นรอบวงศีรษะ ซม.
5. Apgar Score 1 นาทีหลังคลอด คะแนน
5 นาทีหลังคลอด คะแนน
6. วิธีการคลอด
() ปกติ () ใช้เครื่องดูด
() ผ่าคลอดทางหน้าท้อง () ใช้คีบคีบออก
7. ภาวะแทรกซ้อนรุนแรงในระยะหลังคลอดของทารกคลอดก่อนกำหนด
() ไม่มี
() มี ระบุ
8. จำนวนวันที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลในขณะนี้จำนวน วัน

แบบวัดพฤติกรรมของมารดาในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการทราบถึง ความถี่ในการปฏิบัติของมารดาในการดูแลบุตร
โปรดอ่านข้อความแต่ละข้ออย่างรอบคอบ แล้วพิจารณาว่าท่านได้ปฏิบัติในเรื่องนั้นบ่อยครั้ง
เพียงใด และกรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงการปฏิบัติของท่านมากที่สุด ในแต่ละข้อของ
แบบสอบถาม ขอให้ท่านตอบเพียงคำตอบเดียว และกรุณาตอบทุกข้อ แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก
ดังนี้

- 4 ทำทุกครั้ง หมายถึง มีการปฏิบัติพฤติกรรมทุกครั้งที่มีเหตุการณ์ในข้อนั้น ๆ เกิดขึ้น
- 3 ทำเป็นส่วนมาก หมายถึง มีการปฏิบัติพฤติกรรมนั้นแทบทุกครั้งที่มีเหตุการณ์ใน
ข้อนั้น ๆ เกิดขึ้น
- 2 ทำนานๆครั้ง หมายถึง มีการปฏิบัติพฤติกรรมนั้นเป็นบางครั้งที่มีเหตุการณ์ใน
ข้อนั้น ๆ เกิดขึ้น
- 1 ไม่เคยทำเลย หมายถึง ไม่เคยมีการปฏิบัติพฤติกรรมนั้นเลยเมื่อมีเหตุการณ์ใน
ข้อนั้น ๆ เกิดขึ้น

ข้อความ	ความถี่ในการปฏิบัติ			
	4 ทำทุก ครั้ง	3 ทำเป็น ส่วนมาก	2 ทำนาน ๆ ครั้ง	1 ไม่เคย ได้ทำ
การดูแลด้านร่างกาย				
การดูแลเกี่ยวกับการให้อาหาร				
1. ฉันทดสอบอุณหภูมิของนมก่อนป้อนนมให้ลูก				
2. ขณะให้นมลูก ฉันใช้นิ้วมือกดบริเวณลานนม เมื่อลูกหยุดดูดนม				
3. ฉันอุ้มลูกเวลาให้นมลูก				
4. ฉันอุ้มลูกเธอเป็นระยะ ๆ ขณะที่ลูกกินนม				
5. ฉันอุ้มให้ลูกเธอหลังกินนม				
6. ฉันอุ้มลูกไว้ในวงแขน โดยให้ศีรษะอยู่สูงกว่า ลำตัวขณะป้อนนม				

ข้อความ	ความถี่ในการปฏิบัติ			
	4 ทำทุก ครั้ง	3 ทำเป็น ส่วนมาก	2 ทำนาน ๆ ครั้ง	1 ไม่เคย ได้ทำ
7. ฉันป้อนนมลูกเมื่อถึงเวลาป้อนนม แม้ว่าลูกจะหลับ				
8. ฉันให้นมผสมที่เป็นนมสำหรับทารกตลอดก่อน กำหนดกับลูก				
9. ฉันให้ลูกดูดนมจากเต้าทั้ง 2 ข้าง โดยสลับกัน ให้เท่า ๆ กันอย่างน้อยข้างละ 10 นาที				
10. ฉันให้ลูกดูดนมแม่อย่างเดียวในช่วง 1 เดือน แรกหลังคลอด				
การทำความสะอาดร่างกายทารก				
11. ฉันใช้สำลีชุบน้ำสะอาดทำความสะอาดอวัยวะ สืบพันธุ์และก้นและเช็ดให้แห้งด้วยสำลีหลังลูก ขับถ่าย				
12. ฉันใช้ฟองน้ำนุ่ม ๆ หรือผ้าชุบน้ำอุ่นเช็ดตัวให้ ลูกเริ่มจากใบหน้า ลำตัว แขน ขา ตามลำดับ				
13. ฉันใช้สำลีชุบน้ำต้มสุกเช็ดตาให้ลูกทั้ง 2 ข้าง ก่อนหรือหลังอาบน้ำ				
14. ฉันจัดเตรียมเครื่องใช้สำหรับการอาบน้ำให้ลูก เช่น อ่างอาบน้ำเด็ก แป้งเด็ก สบู่ หวี เป็นต้น				
การควบคุมอุณหภูมิ				
15. ฉันห่อตัวลูกเมื่อนำลูกออกจากคู่อบ				
16. ฉันเปิดปิดคู่อบเบา ๆ ทุกครั้งเมื่อเสร็จกิจกรรม				
17. ฉันเปลี่ยนผ้าอ้อมให้ลูกทันทีที่เปียกและ				
18. ฉันใช้ผ้าขนหนูแห้งเช็ดตัวให้ลูก				
19. ฉันคลุมผ้าคู่อบหลังเช็ดลูก				
20. ฉันทดสอบความอุ่นของน้ำที่เตรียมไว้ ก่อน อาบน้ำให้ลูก				

ข้อความ	ความถี่ในการปฏิบัติ			
	4 ทำทุก ครั้ง	3 ทำเป็น ส่วนมาก	2 ทำนาน ๆ ครั้ง	1 ไม่เคย ได้ทำ
21. ฉันห่อตัวลูกให้เหลือแต่ศีรษะ โผล่ออกมา ใช้ นิ้วปิดหูและอุ้มให้ลำตัวลูกแนบเอน ในการสระ ผมลูก				
22. ฉันควบคุมอุณหภูมิกายลูกด้วยการสวมเสื้อผ้า หมวก ถุงเท้า และใช้ผ้าห่มห่อตัวให้ลูก				
23. ฉันวัดอุณหภูมิกายของลูก				
การดูแลการหายใจ				
24. ฉันใช้ลูกยางแดงดูดเศษนม น้ำมูกและน้ำลาย ออกจากปากและจมูก หลังจากลูกสำลักนมและ/ หรือแหวะนม				
25. ฉันสังเกตอาการหายใจของลูก				
การป้องกันการติดเชื้อ				
26. ฉันล้างมือทุกครั้งก่อนและหลังจับต้องลูก				
27. เมื่อเป็นหวัดฉันหาผ้ามาปิดจมูกก่อนดูแลลูก ทุกครั้ง				
28. ฉันทำความสะอาดสะดือลูกด้วยเบทาдин				
29. ฉันทำความสะอาดเครื่องมือ และสิ่งของ เครื่องใช้ที่ใช้กับลูก เช่น เสื้อผ้าอ้อม ขวดนม ขวด น้ำ เป็นต้น				
30. ฉันพาลูกมาพบแพทย์เมื่อลูกมีอาการผิดปกติที่ เปลี่ยนแปลงไป				
การสังเกตและการตอบสนองพฤติกรรมของทารก				
31. ฉันหลีกเลี่ยงการทำเสียงที่ดังใส่ลูก				
32. ฉันหลีกเลี่ยงการรบกวนการนอนของลูกจาก แสงที่จ้าเกินไป				

ข้อความ	ความถี่ในการปฏิบัติ			
	4 ทำทุก ครั้ง	3 ทำเป็น ส่วนมาก	2 ทำนาน ๆ ครั้ง	1 ไม่เคย ได้ทำ
33. ฉันสังเกตอาการเปลี่ยนแปลงหรืออาการผิดปกติของลูก				
34. ฉันช่วยให้ลูกหลับ โดยการลูบสัมผัสแขนขา				
35. ฉันสังเกตท่าทาง และความต้องการของลูกอยู่เสมอ				
36. ฉันทราบได้ว่าลูกต้องการอะไร				
การดูแลด้านจิตใจ				
การอุ้ม การปลอบโยนและพูดคุย				
37. ฉันพูดคุยกับลูกเบา ๆ และ/ หรือทำเสียงหยอกล้อเพื่อปลอบโยน				
38. ฉันอุ้มลูกและ/ หรือลูบได้ตัวลูกเบา ๆ เมื่อลูกร้องไห้				
39. ฉันอุ้มลูกขยับตัวไปมาเบา ๆ				
40. ฉันปลอบโยนลูกด้วยการร้องเพลงหรืออุ้มเดินเล่น เมื่อลูกร้องไห้				
41. ฉันใช้มือประคองได้คอและไหล่ของลูกขณะอุ้ม				
การกระตุ้นประสาทสัมผัสทางหู ตา และการสัมผัส				
42. ฉันเรียกชื่อลูก				
43. ฉันจ้องมองหน้า และสบตาลูก				
44. ฉันพูดคุยกับลูกด้วยน้ำเสียงที่นุ่มนวลหรือใช้เสียงสูงต่ำกับลูก				
45. ฉันเอามือลูบได้ผิวหนังลูกเบา ๆ หรือนวดสัมผัสลูกเบา ๆ หลังอาบน้ำ และก่อนให้อาหาร				
46. ฉันวางนิ้วหรือสิ่งของในมือลูกเพื่อให้ลูกกำมือ				

ข้อความ	ความถี่ในการปฏิบัติ			
	4 ทำทุก ครั้ง	3 ทำเป็น ส่วนมาก	2 ทำนาน ๆ ครั้ง	1 ไม่เคย ได้ทำ
47. ฉันจัดทำให้ลูกนอนในท่าที่สบายโดยจัดให้ แขนขาของลูกงอและให้เข้าใกล้เส้นกึ่งกลางลำตัว มากที่สุดและจัดให้มือของลูกอยู่ใกล้ปากมากที่สุด				
48. ฉันใช้ผ้าขนหนูมา้วนแล้วทำเป็นขอบเขต ล้อมรอบตัวลูกคล้ายรั้ว				
49. ฉันให้ลูกฟังเสียงดนตรีจากของเล่นหรือเทป				

ภาคผนวก จ

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมของมารดาในการดูแลทารกตลอดก่อนกำหนด โดยรวมรายชื่อ และรายด้านในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง สรุปประเด็นสำคัญจากข้อมูลการเขียนบันทึกจากแม่

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมของมารดาในการดูแลทารกตลอดก่อนกำหนด โดยรวมรายข้อ และรายด้านในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

ข้อ	การดูแลทางด้านร่างกายเกี่ยวกับการให้อาหาร	กลุ่มควบคุม				กลุ่มทดลอง			
		ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1	ทดสอบอุณหภูมิของนมก่อนป้อนนมให้ลูก	1.13	.516	1.27	.594	1.13	.352	4.00	.000
2	ขณะให้นมลูก ใช้นิ้วมือกดบริเวณลานนมเมื่อลูกหยุดดูดนม	1.80	1.146	2.00	1.069	1.60	.828	4.00	.000
3	อุ้มลูกเวลาให้นมลูก	2.00	1.254	3.13	.516	2.20	1.082	4.00	.000
4	อุ้มลูกเรือเป็นระยะ ๆ ขณะที่ลูกกินนม	1.53	.990	2.13	.915	1.53	.743	4.00	.000
5	อุ้มให้ลูกเรือหลังกินนม	1.73	1.73	2.87	.516	2.00	1.134	4.00	.000
6	อุ้มลูกไว้ในวงแขนโดยให้ศีรษะอยู่สูงกว่าลำตัวขณะป้อนนม	2.07	2.07	3.20	.414	1.93	1.033	4.00	.000
7	ป้อนนมลูกเมื่อถึงเวลาที่มีนมแม้ว่าลูกจะหลับ	1.47	.743	2.33	.617	1.53	.834	4.00	.000
8	ให้นมผสมที่เป็นนมสำหรับทารกตลอดก่อนกำหนดกับลูก	1.07	.258	1.60	.910	1.13	.352	4.00	.000
9	ให้ลูกดูดนมจากเต้าทั้ง 2 ข้าง โดยสลับกันให้เท่า ๆ กันอย่างน้อยข้างละ 10 นาที	2.07	1.280	2.60	.986	1.53	.743	4.00	.000
10	ให้ลูกดูดนมแม่อย่างเดียวในช่วง 1 เดือนแรกหลังคลอด	1.87	1.302	2.80	.941	1.87	1.125	4.00	.000
	รวม	1.67	.814	2.39	.339	1.65	.651	4.00	.000

ข้อ	การดูแลทางด้านร่างกายเกี่ยวกับการทำความสะอาดร่างกายทารก	กลุ่มควบคุม				กลุ่มทดลอง			
		ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
11	ใช้สาลีชุบน้ำสะอาดทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์และก้นและเช็ดให้แห้งด้วยสาลีหลังลูกขับถ่าย	2.20	1.424	3.27	.594	1.93	1.280	4.00	.000
12	ใช้ฟองน้ำนุ่ม ๆ หรือผ้าชุบน้ำอุ่นเช็ดตัวให้ลูกเริ่มจากใบหน้าลำตัวแขน ขา ตามลำดับ	1.60	1.121	2.13	1.187	1.40	.910	4.00	.000
13	ใช้สาลีชุบน้ำต้มสุกเช็ดตัวให้ลูกทั้ง 2 ข้างก่อนและหลังอาบน้ำ	1.40	.910	2.67	.724	1.33	.900	4.00	.000
14	จัดเตรียมเครื่องใช้สำหรับการอาบน้ำให้ลูก เช่น อ่างอาบน้ำเด็ก แป้งโรยตัวเด็ก สบู่ หวี	1.40	.910	3.07	.258	1.13	.352	4.00	.000
	รวม	1.65	.905	2.78	.490	1.45	.708	4.00	.000
	การดูแลทางด้านร่างกายเกี่ยวกับการควบคุมอุณหภูมิ								
15	ห่อตัวลูกเมื่อนำลูกออกจากคู่อบ	1.47	.915	2.20	.775	1.33	.724	4.00	.000
16	เปิดปิดคู่อบเบา ๆ ทุกครั้งเมื่อเสร็จกิจกรรม	1.80	1.365	2.13	1.246	1.67	.976	3.40	1.242
17	เปลี่ยนผ้าอ้อมให้ลูกทันทีที่เปียกและ	2.27	1.438	3.20	.676	2.13	1.356	4.00	.000
18	ใช้ผ้าขนหนูแห้งเช็ดตัวให้ลูก	1.73	1.280	3.20	.414	1.40	.910	4.00	.000
19	ใช้ผ้าคลุมคู่อบทุกครั้งหลังเช็ดมลูก	1.80	1.207	2.13	1.187	1.80	1.373	4.00	.000
20	ทดสอบความอุ่นของน้ำที่เตรียมไว้ก่อนอาบน้ำให้ลูก	1.33	.900	2.33	.617	1.13	.516	4.00	.000
21	ห่อตัวลูกให้เหลือแค่ศีรษะไหล่ออกมา ใช้นิ้วปิดหูและอุ้มให้ลำตัวลูกแนบเอาจอก ในการสระผมลูก	1.20	.775	1.60	.986	1.40	.828	4.00	.000
22	ควบคุมอุณหภูมิกายลูกด้วยการสวมเสื้อผ้า หนาว	1.67	1.113	3.07	.458	1.53	.834	4.00	.000
23	วัดอุณหภูมิกายของลูก	1.07	.258	1.07	.258	1.36	.745	4.00	.000
	รวม	1.59	.679	2.33	.433	1.53	6.84	3.93	.138

ข้อ	การดูแลทางด้านร่างกายเกี่ยวกับการหายใจ	กลุ่มควบคุม				กลุ่มทดลอง			
		ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
24	ใช้ลูกยางแดงดูดเศษนม น้ำมูกและน้ำลายออกจากปากและจมูก หลังจากลูกสำลักนมและ/หรือเหวี่ยงนม	1.00	.000	1.07	.258	1.00	.000	3.93	.258
25	สังเกตอาการหายใจผิดปกติของลูก	2.20	1.207	2.33	1.113	2.07	1.141	4.00	.000
	รวม	1.60	.605	1.70	.561	1.50	.567	3.97	.129
	การดูแลทางด้านร่างกายเกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อ								
26	ล้างมือทุกครั้งก่อนและหลังจับต้องลูก	2.67	1.291	3.27	.704	3.47	1.125	4.00	.000
27	เมื่อเป็นหวัดค้นหาผ้ามาปิดจมูกก่อนดูแลลูกทุกครั้ง	1.73	1.280	2.00	1.309	2.33	1.397	4.00	.000
28	ทำความสะอาดสะดือลูกด้วยเบทาดีน	1.40	1.056	3.00	.655	1.20	.561	4.00	.000
29	ทำความสะอาดเครื่องมือ และสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้กับลูก เช่น เสื้อผ้าอ้อม ขวดนม ขวดน้ำ	1.60	1.121	3.07	.458	1.80	1.082	4.00	.000
30	พาลูกมาพบแพทย์เมื่อลูกมีอาการผิดปกติที่เปลี่ยนแปลงไป	1.40	1.056	1.60	1.056	1.20	.775	3.93	.258
	รวม	1.76	.876	2.59	.607	2.00	.609	3.99	.052
	การดูแลทางด้านร่างกายเกี่ยวกับการสังเกตและการตอบสนองพฤติกรรมของทารก								
31	หลีกเลี่ยงการทำให้สิ่งที่ตั้งใต้อุณหภูมิ	2.13	1.125	2.33	.976	2.53	1.407	4.00	.000
32	หลีกเลี่ยงแสงที่จ้าเกินไปให้ลูกเพราะเป็นการรบกวนการนอนของลูก	1.80	1.265	1.93	1.223	2.43	1.399	4.00	.000
33	สังเกตอาการเปลี่ยนแปลงหรืออาการผิดปกติของลูก	2.00	1.195	2.00	1.195	2.14	1.231	4.00	.000
34	ช่วยให้ลูกหลับ โดยการลูบสัมผัสแขนขา	2.20	1.265	2.20	1.265	1.87	1.246	4.00	.000
35	สังเกตอาการ และความต้องการของลูกอยู่เสมอ	2.20	1.207	2.20	1.207	2.33	1.345	4.00	.000
36	ฉันทบอได้ว่าลูกต้องการอะไร	1.53	.990	1.53	.990	1.40	6.32	4.00	.000
	รวม	1.98	1.006	2.03	.954	2.09	1.014	4.00	.000

ข้อ	การดูแลทางด้านจิตใจเกี่ยวกับการ อุ้ม การปลอบโยนและพูดคุย	กลุ่มควบคุม				กลุ่มทดลอง			
		ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
37	ฉันทพูดคุยกับลูกเบา ๆ และ/หรือทำ เสียงหยอกกล้อเพื่อปลอบโยน	2.67	1.113	2.67	1.113	2.40	1.454	4.00	.000
38	อุ้มลูกและ/หรือลูบไล้ตัวลูกเบา ๆ เมื่อลูกร้องไห้	2.47	1.246	2.47	1.246	2.20	1.424	4.00	.000
39	อุ้มลูกขยับตัวไปมาเบา ๆ	2.13	1.187	2.13	1.187	2.20	1.320	4.00	.000
40	ปลอบโยนลูกด้วยการร้องเพลง เมื่อลูกร้องไห้หรืออุ้มเดินเล่น	1.53	1.125	1.53	1.125	2.00	1.309	4.00	.000
41	ใช้มือประคองได้คอและไหล่ของ ลูกขณะอุ้ม	2.00	1.134	2.27	1.100	2.33	1.234	4.00	.000
	รวม	2.16	.995	2.21	.943	2.23	1.228	4.00	.000
	การดูแลทางด้านจิตใจเกี่ยวกับการ กระตุ้นประสาทสัมผัสทางหู ตา และการสัมผัส								
42	เรียกชื่อลูก	2.67	1.234	2.93	1.033	2.47	1.302	4.00	.000
43	จ้องมองหน้าและสบตาลูก	2.80	1.146	2.93	1.100	3.47	.834	4.00	.000
44	พูดคุยกับลูกด้วยน้ำเสียงที่นุ่มนวล	2.53	1.125	2.53	1.125	3.07	1.335	4.00	.000
45	เอามือลูบไล้ผิวหนังลูกเบา ๆ หรือ นวดสัมผัสลูกเบา ๆ หลังอาบน้ำ และก่อนให้อาหาร	1.47	.640	1.33	.617	1.80	1.082	4.00	.000
46	วางนิ้วหรือสิ่งของในมือลูกเพื่อให้ ลูกกำมือ	2.00	1.254	2.00	1.254	2.13	1.302	4.00	.000
47	จัดทำให้ลูกนอนในท่าที่สบายโดย จัดให้แขนขาของลูกงอและให้เข้า ใกล้เส้นกึ่งกลางลำตัวมากที่สุดและ จัดให้มือของลูกอยู่ใกล้ปากมาก ที่สุด	1.47	.834	1.47	.834	1.27	.594	4.00	.000
48	ใช้ผ้าขนหนูมา้วนแล้วทำเป็น ขอบเขตล้อมรอบตัวลูกคล้ายรังนก	1.20	.561	1.20	.561	1.53	.743	3.33	.976
49	ให้ลูกฟังเสียงดนตรีจากของเล่น หรือเทป	1.20	.561	1.20	.561	1.27	.458	4.00	.000
	รวม	1.92	.628	1.95	.603	2.13	.701	3.92	.122

สรุปประเด็นสำคัญจากข้อมูลการเขียนบันทึกจากแม่

สรุปได้ว่า มารดามีความวิตกกังวล และไม่มั่นใจในการดูแลบุตร เนื่องจากทารกที่คลอดออกมามีลักษณะตัวเล็ก น้ำหนักน้อย อวัยวะของร่างกายยังไม่สมบูรณ์ จึงทำให้ทารกต้องเข้ารับการรักษาอยู่ในแผนกทารกแรกเกิด และแผนกห้องบำบัดพิเศษกุมาร โรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ส่วนมารดาต้องกลับบ้านไปก่อน จึงทำให้เกิดการพาดพิงจากกันระหว่างมารดากับทารก ทำให้มีโอกาสใกล้ชิดหรือสัมผัสกันน้อย อีกทั้งทารกบางรายมีอุปกรณ์ทางการแพทย์ติดตามร่างกาย เช่น ออกซิเจน Canular การให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ อุปกรณ์ตรวจจับค่าออกซิเจน อุปกรณ์จับสัญญาณคลื่นหัวใจ เป็นต้น ทำให้มารดาไม่กล้าจับต้องหรือสัมผัสทารก กลัวว่าทารกจะเจ็บ จึงทำให้มารดาไม่มั่นใจในการดูแลทารกตลอดก่อนกำหนด จากการที่มารดาขาดทักษะ และความรู้ความเข้าใจในการดูแลทารกตลอดก่อนกำหนด ดังข้อความที่มารดาเขียนต่อไปนี้ ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 8 สรุปประเด็นสำคัญจากบันทึกข้อความที่มารดา

บันทึกข้อความที่มารดาเขียน
1. “ขณะนี้ลูกอาการไม่ค่อยดีเท่าไร เพราะว่คลอดก่อนกำหนด คุณหมอได้บอกว่า ถ้าเส้นเลือดหัวใจน้องปิดเองไม่ได้ ต้องให้ยาแก้หยา และกลับบ้านไป ให้สังเกตอาการน้องตามที่หมอแนะนำ กังวลเรื่องโรคนี้คนเดียว ”
2. “แม่ไม่ได้อยู่ใกล้ชิดลูกเท่าไร อยากให้ลูกหายไว ๆ จะได้กลับบ้าน”
3. “รู้สึกว่าคุณน้อยยังไม่แข็งแรงพอ มองดูยังหายใจเรื้อวอยู่ รู้สึกสงสารลูก อยากให้หายเร็ว ๆ รู้สึกไม่ค่อยดีที่ลูกเป็นแบบนี้ ”
4. “ได้จับตัวน้องเค้า กลัวน้องเค้าจะเจ็บ เลยกล้า ๆ กลัว ๆ ไม่ค่อยกล้าจับน้องเค้าแรง ก็ยังรู้สึกเกร็งอยู่ ยังไม่ค่อยกล้าทำอะไรให้เค้ามากเท่าไรกลัวเค้าจะเจ็บ”
5. “อยากให้เค้าได้กลับบ้านด้วยกันเลยกับแม่ แต่ทำไม่ได้”
6. “วันนี้ได้ให้ลูกกินนมจากเต้าด้วย แต่ยังไม่ค่อยเป็น ไม่รู้ว่าลูกได้จะได้ดูดนมได้บ้างหรือเปล่า วันนี้ฝึกอาบน้ำให้ลูก พอทำได้อยู่ แม่จะมีผิดพลาดบ้าง”
7. “ยังไม่รู้รายละเอียดการเลี้ยงลูกอย่างแท้จริง เป็นแม่มือใหม่ ไม่เคยมีประสบการณ์การเลี้ยงเด็กทารก ได้สัมผัสลูกแค่ 1 ครั้ง”
8. “นมแม่ยังไม่ออก วิธีการอุ้มลูก อาบน้ำลูก เช็ดตัวลูก ยังคงเป็นห่วงในช่วงนี้”
9. “แม่กังวลที่ลูกยังไม่ได้กลับบ้าน เพาะแม่กลับวันนี้”
10. “รู้สึกว่าน้องตัวเล็กมาก มีความเป็นห่วงและกังวล และยังมีภาวะตัวเหลืองด้วย”

บันทึกข้อความที่มารดาเขียน

11. “มีความกลัวว่า เมื่อเราไม่เคยมีลูกมาก่อน เมื่อเค้าเกิดความไม่สบายตัวหรือไม่สบายต่าง ๆ กลัวว่าจะนึกไม่ออกว่าอาการที่เด็กแสดงออกมาว่าเป็นอะไร”
12. “ขอให้ลูกหายเร็ว ๆ และอยากให้กลับบ้านพร้อมแม่”
13. “สิ่งที่แม่เขียนลงสมุดเล่มนี้ แม่เขียนมาจากใจ เป็นห่วงลูกเสมอเมื่อลูกอยู่ในตู้อบหรือได้รับน้ำเกลือแม่กลัวลูกจะเจ็บ และแม่ยังไม่ได้ดูแลลูกเอง”
14. “ช่วงแรกหน้าจะมีปัญหาเกี่ยวกับการดูแล เพราะยังไม่คุ้นเคยถ้าลูกมีการผิดปกติ ช่วงแรกที่กลับบ้านกลัวจะสังเกตอาการน้องไม่ได้เมื่อเค้าไม่สบาย หรือต้องการอะไร และอาการหายใจเร็ว”
15. “กลัวเขาจะเป็นอะไรมากกว่านี้ ไม่กล้าอุ้มลูก กลัวลูกเจ็บ กังวลว่าจะเลี้ยงลูกไม่ได้”
16. “ปัญหาการดูแลลูก รู้สึกว่าลูกยังน่าเป็นห่วง เพราะวัยเค้าตัวเล็กมาก”

ความต้องการของมารดา

สรุปได้ว่า มารดาอยากใกล้ชิด สัมผัส อุ้มและกอดทารก ดังข้อความที่มารดาเขียนว่า “คิดว่าถ้าแม่ให้กำลังใจลูกโดยการมองจ้องตากับลูก อุ้มลูก ให้ความอบอุ่นกับลูก เค้าคงดีขึ้นเรื่อย ๆ” “ลูกของแม่ต้องหายเร็ว ๆ แน่ แม่อยากจะมีลูกกอด และหอม ลูกเหลือเกิน” “อยากให้กลับบ้าน พร้อมกับแม่เร็ว ๆ”

บันทึกของมารดาที่ประสบความสำเร็จในการดูแล

หลังจากที่มารดาได้รับการสาธิต ฝึกการปฏิบัติในกิจกรรมต่าง ๆ มารดามีความมั่นใจมากขึ้น ความวิตกกังวลและความกลัวลดลง มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น สามารถให้คำแนะนำในการดูแลทารกตลอดก่อนกำหนดกับมารดาท่านอื่นได้ ดังข้อความที่มารดาเขียนดังต่อไปนี้ ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 9 สรุปประเด็นสำคัญจากบันทึกข้อความที่มารดาประสบความสำเร็จ

บันทึกข้อความที่มารดาเขียน

1. “ความสำเร็จ ได้ความรู้ ได้ฝึกฝน ได้ปฏิบัติ ได้ทำอะไรที่ไม่เคยทำมาก่อน จะนำกลับไปใช้ในชีวิตประจำวัน จะแนะนำที่ตัวเองที่ได้เรียนรู้มาให้กับมารดาคนอื่น ๆ เท่าที่จะทำได้ ไม่มากนัก”
2. “ตอนนี้เริ่มหายวิตกกังวลบ้างแล้ว”

บันทึกข้อความที่มารดาเขียน

3. “รู้สึกมั่นใจขึ้น ไม่ระแวง แรก ๆ กลัวว่าจะทำไม่ได้ ก็รู้สึกวิตกกังวล แต่พอมีเจ้าหน้าที่แนะนำ ก็คลายกังวลไปได้บ้าง”
4. “การแนะนำวิธีการดูแลลูกให้แก่คุณแม่ท่านอื่น ส่วนมากถ้าให้นมจะไม่ค่อยไหลก็จะมีวิธีการกระตุ้น โยการกินน้ำจืด กินน้ำอุ่นเยอะ ๆ และมีการประคบน้ำอุ่น บริเวณเต้านม เพื่อให้ให้นมไหล อาหาร แกงเลียง ผักคั้นคอกไม้กวาด ดอกแค”
5. “วันนี้ลูกดูคนมได้ดีมาก ดีใจมาก มั่นใจขึ้น จากกลัว ๆ ไม่กล้าเลี้ยงลูก”
6. “ก่อนหน้านี้กลัวมาก ไม่กล้าจับต้องลูก น้องตัวเล็ก ตอนนี้นักล่าจับมากขึ้น รู้สึกดีขึ้น ไม่เป็นกังวลเหมือนตอนแรก”

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University